

Чалтикенова Л.А.
**Түбірге сіңіскен
тірі жұрнақтардан
пайда болған сөз нұсқалары**

Мақалада түбірге сіңіскен тірі жұрнақтар арқылы жасалған морфологиялық сөз нұсқалары қарастырылған. Септік формалар тірі қосымшалар деп есептелсе, кейде түбір құрамына кірігіп, оның ажырамас бөлігіне айналады. Септік жалғаулары, негізінен, сөз түрлендірушілік қызметті атқарады десек, берілген сөздерде көнеру, кірігу, сіңісу әрекетіне ұшырау арқылы сөзжасамдық синтетикалық қызметті иемденіп, морфологиялық нұсқа жасағандығы нақты мысалдар арқылы қарастырылған. Тілдің дамуы барысында түбірге жалғанған тәуелдік жалғауы көнеленіп, бастапқы түбірмен біріге келіп, бір мағынаны яғни заттық мағынаны бере бастайды. Осы топқа енетін зат есімдер түрлі сөз таптарына тәуелдік жалғауының толық немесе жартылай кірігу әрекеті арқылы пайда болғанын айқындаған.

Сөздің мағыналық сапасын лексика қарастыратын болса, сөздің жасалу құрамы, сөз таптарына бөлінуі мен сөз тіркестері, сөйлемнің қолданылу тұрғысынан нақтыланады.

Түйін сөздер: түбірге сіңісу, сөз нұсқалары, өнімді жұрнақтар, өлі жұрнақтар, туынды мағына, сөз түрлендіру, септік формалар, тәуелдік жалғаулар, морфологиялық нұсқа, морфологиялық синоним, грамматикалық нұсқалық, әдеби норма.

Chaltykenova L.A.
**Variants of words that have
arisen on the basis of productive
suffixes**

This article discusses the morphological variations of words that emerged from productive suffixes that are included in the root. Part of the word, schitayuschies case forms, sometimes part of the root and are considered indivisible part of it. Case endings basically perform the function of various forms of words, in these archaisms in slozhnosokraschennyh words undergo conversion to synthetic word formation, morphological variants discussed with specific examples.

According to the top end of the possessive in the composition of root gradually pass uniform substantive concepts. Included in this compound nouns is transmitted to the various parts of speech full show possessive endings or part of their occurrence in the development of languages.

If the vocabulary is considering thematic focus words, the formation of words division into parts of speech and phrases is specified using suggestions.

Key words: fusion, variants of words, suffixes productive, unproductive suffixes, new concepts, formative suffixes case forms, possessive endings morfologichnskie options morphological synonyms, grammatical variants, the literary norm.

Чалтикенова Л.А.
**Варианты слов, возникшие
на основе продуктивных
суффиксов**

В данной статье рассматриваются морфологические варианты слов, возникшие за счет продуктивных суффиксов, вошедших в состав корня. Части слова, считающиеся падежными формами, иногда входят в состав корня и считаются неделимой ее частью. Падежные окончания в своей основе выполняют функцию различных форм слова, в рассматриваемых архаизмах, в сложносокращенных словах, конверсии подвергаются в синтетическое словообразование, морфологические варианты рассматриваются на конкретных примерах.

Присоединившиеся к корню притяжательные окончания в составе корня постепенно передают единые предметные понятия. Вошедшие в этот состав имена существительные, передают в разных частях речи полные притяжательные окончания или показывают частично их возникновение в развитии языков.

Если лексика рассматривает тематическую направленность слов, образование слова деление на части речи и словосочетания конкретизируется использованием предложений.

Ключевые слова: фузия, варианты слов, продуктивные суффиксы, непродуктивные суффиксы, новые понятия, формообразующие суффиксы, падежные формы, притяжательные окончания, морфологические варианты, морфологические синонимы, грамматические варианты, литературная норма.

ТҮБІРГЕ СІҢІСКЕН ТІРІ ЖҰРНАҚТАРДАН ПАЙДА БОЛҒАН СӨЗ НҰСҚАЛАРЫ

Туынды сөздер жұрнақ арқылы жасалғанымен, жұрнақтар барлық сөздерге бірдей жалғана бермейді. Кейбір жұрнақтар бір сөзге ғана емес, белгілі бір топ сөздің қайсысына болса да, талғамай жалғаныла берілсе, кейбір жұрнақтар бірді-екілі сөздерге ғана жалғанып көнеленіп қалатыныны белгілі.

Алуан түрлі сөздерге жаппай жалғаныла беретін жұрнақтарды тірі жұрнақтар дейміз. Түбірге сіңіскен тірі жұрнақтар өздерінің сөз тудыру қабілетіне қарай, сөздердің семантикасына, мағынасына байланысты, белгілі бір грамматикалық категорияға жататын сөздерге жалғана береді. Әр түбірдің өзіне тән нақтылы мағынасы болатыны сияқты, сөз тудыратын әрбір жұрнақтың да өзіне тән жалпы мағынасы болады. Түбір сөздің негізгі ұйытқысы болып, жұрнақ оған қосымша мағына үстеп, жаңа сөз тудырады.

Қазіргі тілімізде қолданылатын өнімді, тірі септік жалғауларының түбірге сіңісу әрекеті. Септік формалар тірі қосымшалар деп есептелсе, кейде түбір құрамына кірігіп, оның ажырамас бөлігіне айналады. Тілімізде құрамындағы барыс, жатыс, септіктері көрсеткіштерінің көнеленуі арқылы үстеуге ауысқан сөздер тобы кездеседі. Олар әдеттегі барыс септігінің «неге?» немесе жатыс септігінің «неде?» сұрауларына жауап бермей және заттық мәнді білдірмей, керісінше «қалай?», «қашан?», «қайда?» тәрізді үстеудің сұрақтарына жауап беріп, мезгіл, мекен мәнді білдіреді. Мұндағы барыс, жатыс септіктеріндегі сөздер мен одан туып отырған үстеулер өзара этимологиялық негіздерінің бірдейлігі арқылы ғана байланысты болып отырады. Септік жалғаулары, негізінен, сөз түрлендірушілік қызметті атқарады десек, берілген сөздерде көнеру, кірігу, сіңісу әрекетіне ұшырау арқылы сөзжасамдық синтетикалық қызметті иемденіп, морфологиялық нұсқа жасап тұр.

Біраз туынды сөздердің жасалуына негіз болатын -тақ,-тек,-дақ,-дек,-лақ,-лек өнімсіз жұрнақтар жалаң емес, құранды форма тәрізді. Қазақ тілінде дауысты дыбыстар қатар келмейтіндіктен морфема жіктерінде қатар келген дауысты дыбыстардың бірі түсіріліп, не араларына қыстырма дыбыс қойылып айтылып нұсқа жасап тұр. Мысалы:

Барылдақ//барылдауық. *Көп айғайлайтын, бар-бар деп үн шығаратын.*

Берекесіз *барылдақ* Бағираш ойбайды сала өкіре жөнелді (Д. Әбілев). Шетінен *барылдауық*, шетінен бастықсымақ әбден мазаны алып бітті, – деді толықша мұртты жігіт («Егемен Қазақстан»).

Күрілдеуік//күрілдек. *Күрілдеп шығатын, күр-күр еткен.*

Ызындаған желмен бірге *күрілдеуік* таныс дауыс келе бастады (Р. Тоқтаров). Қазыбай өзінің әдеттегі мінезділігіне бағып *күрілдек* даусымен үйді басына көтере сөйледі (С. Шаймерденов).

Қыстау//қыстақ. *Малшы ауылдың қысқы мекені, қора-қопсысы.*

Әлгі кісі ең алыс түпкірлерде жатқан шопандар *қыстауын* көргісі келді (Ә. Әлімжанов). Таяу жердегі *қыстақты* аралап жүріп, ол Төлеубекпен кездесті (К. Оразалин).

Құрылдақ//құрылдауық. *Құрылдай беретін.*

Көлге жақындаған сайын *құрылдақ* бақаның күр-күр еткен үні құлаққа анығырақ естіле бастады («Жұлдыз»). Мейірімсіз ана да бірдей, Табансыз шана да бірдей. Мейірімсіз апа да бірдей, *Құрылдауық* бақа да бірдей (К. Әміров).

Ызылдақ//ызылдауық. *Ызылдай беретін.*

Ең кішкене ілмектерге *ызылдақ* масаны жем етіп шаншады (К. Күленов). Күн көтерілген сайын *ызылдауық* қара шыбын көбейіп кетті (Т. Жармағамбетов).

Салтақ//салпақ//сатпақ. *Таза емес, кір басқан, айғыз-айғыз.*

Ақбике баласының бетінің *сатпағын* да жумай, күлді-көмеш күйінде жіберетін (Н. Қазыбеков). Шабынып құйрығымен соққан, *салтақ* сауыры қып-қызыл жосадай (Х. Есенжанов). Парторг Женя Антонов жылдам еңкейіп, *сатал* сары қағазды жұлып алды (Ш. Мұртазаев).

Желкілдек//желек. *Желт-желт етіп, дамылсыз қозғалақтау, тербеле шайқалу.*

Желкілдейді көк *желек*. («Жалын»). Дала көк *желкілдекке* малына бөленіп тұр. (Ө. Қанахин).

Жыпылдақ//жыпық. *Іші бауырға кіріп жыпылдаған.*

Қанайдың *жытық* екенін енді білді (Ә. Әбішев). *Жыпылдақ* Садырдан сескенемін (С. Шаймерденов).

Тостаған//тостақ. *Ағаштан жасалған сырлы да өрнекті дөңгелек шағын ыдыс.*

Тостаған – ағашты ойып істеген кіші-гірім ыдыс (С. Қасиманов). Кішкентай ғана *тостақан*. «Балдырған». Қазан дегеніміз ортасы шұқыр, насыбайшының *тостағы* секілді бір зат (А. Тоқмағамбетов).

Мұндағы дауысты дыбысқа аяқталған етістікке -ық жұрнағы жалғануда бұл жұрнақтың

дауысты дыбыстары сақталып, олардың араларына -у қыстырма дыбысы қойылып айтылып, нұсқа сөз жасап тұр. Бұлайша қыстырма дыбысты және онсыз айтылу арқылы қалыптасқан сөз нұсқалары – -ыт, -іт, -ық, -ік жұрнақтары жалғанғанда да пайда болады.

Ойпат//ойпауыт. *Төмен жақ етек, ойлау келген жер.*

Олар *ойпатта* жылтыраған көп отты көрді (І. Есенберлин). Дәл үстінен түспесең, таптырмайтын *ойпауытқа* орналасыпты (М. Қаназов).

Құмдақ//құмдауыт. *Құм басқан, құмы көп жер.*

Түбі *құмдақ*, лайы жоқ, суы көз жасындай мөп-мөлдір екен (Т. Оразов). Изен ыстыққа шыдамды, құмды, *құмдауыт* топырақтарда өсетін шөп («Түсіндірме сөздік»).

Шымдақ//шымдауыт. *Шымы көп, құйқалы (жер).*

Ол есі кеткен күйде тұра жүгіріп күрек әкелсе, Ермахан әлі *шымдақ* жағалауда ақсия күліп маз болып отыр (Е. Тұрсынов). Нағашым тұратын селоның жері *шымдауыт*, құнарлы, бұл жерде дөңді дақылдар мен бақша өсімдіктері жақсы шығады (Б. Соқпақбаев) [1].

Заттық мәндегі атаудан жаңа туынды мағына жасап, сөздердің құрамындағы форма екіге жіктелмей, бір бүтін тұлға ретінде қолданылып нұсқа болып тұр. Аталған жұрнақтар әркез осылай қыстырма дыбысты немесе қыстырма дыбыссыз сөз нұсқаларын тудыра береді деуден аулақпыз. Бұлардың тілде қолданыла келе бір нұсқасы ғана қолданыста қалып қалатындары бар.

Тәуелдік жалғаудың түбірге кірігуі, көнеру әрекеті тілімізде жиі кездесіп отырады. Бұл жағдайда тәуелдік жалғауы бастапқы мағынасы мен қызметінен айырылып, көнеленіп, өзі жалғанған түбірге кірігіп кетеді. осының негізінде ол сөзжасамдық қасиетке ие болып, сол сөзден жаңа лексикалық мағынаға ие туынды түбір жасайды. Бұл сөздер тілімізде түбір мен жалғауға ажыратылмай, бір бүтін бірлік ретінде қолданылады.

Тәуелдік жалғауының түбірге кірігуі арқылы пайда болған зат есімдер «несі?» сұрауына жауап беріп, заттық мәнді білдіреді. Әрине, бұл топтағы сөздер бірден пайда болмаған, тілдің дамуы барысында түбірге жалғанған тәуелдік жалғауы көнеленіп, бастапқы түбірмен біріге келіп, бір мағынаны яғни заттық мағынаны бере бастайды. Осы топқа енетін зат есімдер түрлі сөз таптарына тәуелдік жалғауының толық немесе жартылай кірігуі әрекеті арқылы пайда болған.

Ашымал//ашымақ//ашытпа. Тары, бидай, арпаға сүт қосылып жасалған ашқылтым сусын.

Ашымал бидай көжеден әрқайсысы бір-бір шарадан тартып алды (Қ. Жұмаділов). Қараңғы дәлізден үйреншікті салқын ашымақ тауып ішеді (Ә. Тарази). Әр түрлі сусын, ашытпа дайындайтын ыдыстарды қауақ деп аталатын асқабақ сортынан жасаған (А. Алманиязов).

Бокжама//бокша. Оны-мұны салатын, матадан немесе киізден тігілген сөмке.

Бәйтiк молда ұшып тұрып, киіз бокшасының ішінен көзілдірігін алып, көзіне киді. (С. Торайғыров). Сатуда шебер әйелдердің қолымен тігілген және тоқылған бокжамалар (М. Әуезов).

Бояма//бояулы. Боялып қойған, бояуы бар.

Әрқашан сондай жігіт тәуір болмас, бояма шүберектей жасыл болса («Ақан сері»). Тамған қаны, жуған тері бабамның, Аққан жасы, төккен сүті анамның Шөп боп сөкен сан бояулы даламда, сүймей оны айтыңдаршы қалам ба (Ә. Тәжібаев).

Бөртпе//бөртпек. Дәнді дақылдан бөрттіріп істелген тағам.

Күн батарда шай қайнатып, олар тарыдан бөртпе жасады (Қ. Жұмалиев). Көз алдына балбырап піскен жылы-жұмсақ пен бөртпек елестеп кетті (Ә. Кекілбаев).

Бұрылма//бұрма. Жолдың бір бүйірге қарай айналған тұсы.

Автоматын кезеп траншеяның бұрылмасында келе жатқандарды кім болса да қарсы алуға дайын тұр (Ж. Тәшенов). Борасынды тас қараңғы түнде жолдың төтесін іздеп жүріп, бұрмаға түсіп кетіппіз (С. Мұқанов).

Құлама//құлди. Өрдің ойға қарай түсе берісі, еңістік.

Екі жағасы құлама биік жар қабақ, ортасы терең арна (А. Байтанаев). Мерген де асықты, балалар да тай-құнандарына тез-тез мініп, етекке құдилады (Ғ. Сыланов).

Жеркепе//жертөле//жер үй. Дені жерден қазылып, төбесі жабылған тұрғын үй, уақытша баспана.

Жеркепенің маңында үлкен мая-мая шөп пен үйілген құрақтар (М. Қаратаев). Мына жертөлеге, анырап тұрған төрт қабырғаға кімді күтіп аларсың (Ә. Тарази). Әнтекей арбакеш Сұлтанмахмұттың чемоданын өзі көтеріп жер үйге енді (Д. Әбілев).

Кертартпа//кербақ. Кері кетіретін, дұрыс істегісі келмейтін.

Осы ауылға кертартпа жалқаулығымен танылған Жабағы дейтін ұзын бойлы, аш өңді, шикі сары кісі болатын (Ғ. Сыланов). Өзі не қылған кербақ адам,- деп әйел ренішін білдіріп жатыр («Қаз. әдеб.») [2].

Морфологиялық сөз нұсқалары ана тіліміздің грамматикалық құрылымының өзгеріп, жетіле түсуінің елесі іспетті.

Сөз нұсқалары тіліміздің тілдік құбылыстарының ішінде бір-бірімен тығыз бірлікте болады. Синонимика мен нұсқа сөздер де тілдің басқа құбылыстарымен тығыз бірлік қатынаста болады. Аралас семантикалық категориялардың арасына шек қою мүмкін емес. Біртүбірлес синоним сөздерді, жарыспа тұлғаларды, аралас түбірлес синонимдерден шектеп байқап көруге болады. Біздің алдымызда тұрған нақты міндет – біртүбірлес синоним сөздерден бір сөздің нұсқа қатарларын бөліп жеке қарастыру. Ол үшін талдау материалына қазіргі қазақ тілінің лексикасындағы әдеби тіл байлығын алып қарастырамыз. Біртүбірлес әртүрлі сөздер синонимдер және біртүбірлес әртүрлі сөздер бір сөздің нұсқалары. «Қазақ тілінің синонимдер», «Вариант сөздер» сөздігіндегі сөздерден біртүбірлес нұсқа сөздерді тердік. Сөздіктерден біртүбірлес синоним сөздер мен нұсқа сөздерді тере отырып, біз бұл мақаламызда сөздің беретін мағынасына нақты тоқталмаймыз, өйткені бұл сұрақ синонимия мен нұсқалылық мәселесіндегі маңызды тармақ. Сөздің мағыналық сапасын лексика қарастыратын болса, біз сөздің жасалу құрамы, сөз таптарына бөлінуі мен сөз тіркестері, сөйлемнің қолданылу тұрғысынан қарастырамыз. Бір түбірлес жинақталған элементтерді біз екі топқа бөлдік. Кейбір сөздер әр түрлі түбірлерден жасалып, әр басқа тұлғаларда жұмсалғанынан қарамастан, мағына жағынан бір ұғымды білдіріп, нұсқа жасайды. Бір сөздің ішкі өзгерісінен туған нұсқа қатарларының түбірі мен тұлғасы бір сөздің немесе қосымшасының дыбыстық не грамматикалық өзгерістен түзілетін бірліктер болғандықтан, тілдің барлық қабатында жұмсалады. Грамматикалық нұсқа ұғымының мағынасы өте кең. Оның мынандай себептері бар:

1. Тіліміздегі сөздің грамматикалық нұсқалары әр түрлі ішкі және сыртқы факторлардың тілге тигізген әсерінен түзіледі.

2. Грамматикалық нұсқа сөздердің көп болуы олардың ауызекі сөйлеу тілінде ұзақ сақталуынан болады.

3. Грамматикалық нұсқалылық әдеби нормамен де тығыз байланысты болады.

4. Грамматикалық нұсқалылық көркем әдебиет стилінде бір сөзді қайталамай оның мәнін өзгертіп айту үшін де қолданылады.

Синонимика мен лексикалық нұсқалардың арақатынасы туралы туындаған сұрақтарға жауап берген орыс ғалымдары В.В. Виноградов, А.И. Смирницкий, О.С. Ахманова, Ф.П. Филина,

А.П. Евгеньева, В.А. Гречко, Р.П. Рогожникова. Бұл мәселелер олардың ғылыми жұмыстарының негізгі талдаулары болды. Салыстырмалы түрде зерттеліп жатса да, көп ғылыми зерттеулерге байланысты бұл сұрақты түбегейлі шешілді деп шешім шығаруға болмайды. Ал шешім шығару үшін оның іс-тәжірибеде, қарым-қатынас жа-сауда қолданылатын мақсаттары болуы керек. Біртүбірлес элементтердің көпқырлы болып қолданылуы түсіндірме сөздікте қалай берілді, оның анықтамасы нақты немесе шектеулі берілді ме, соны біліп шешіп алу керек. Мәселен: Адамгершілік – адамшылық – біртүбірлес сөздің бір мақсатта қолданылуы ма, бұлар әртүрлі сөздер ме, немесе бір сөздің нұсқасы ма? Дегенмен мұны басқа мысалдардан да көптеп кездестіруге болады. Біз талдап, жинақтаған сөздіктерде біртүбірлес сын есімдердің бірнеше түрі кездеседі.

Негізгі ұғымды анықтаудың мақсаты сөздің мағынасы болып табылады. Сөз – тіл құрылымының лексикалық деңгейінің маңызды бірлігі. Сөз бірліктің бір қатардағы фонемалармен көрінетін сыртқы жағы, бірлік жүйесінің немесе семантикалық мазмұнының ішкі жүйесі. Екі жақты болатын бұл бірлік сөздің нұсқасы нақты сөздерде де бұзылмай айтыла береді. Нұсқалы сөздерді біз сөз айтудың формальды мағынасының параллельді мүмкіндігі деп қараймыз [3, 44]. Нұсқалы сөздердің негізгі мәселесі – бұл сөздердің тепе-теңдігі. Тепе-теңдік ұғымы – лингвистикаға математикадан келген ұғым. Математикада тепе-теңдік бұл теңдік, түрлі сандық бірліктердің әділетті тепе-теңдігі, яғни $a=b$. Бұл элементтердің сәл ғана айырмашылығы тепе-теңдік пен теңдіктің кішкене ауытқуына әкеліп соғады: $a < b$ немесе $a > b$.

Тілімізде де екі бірдей тепе-тең элементтердің болуы мүмкін. Олардың тепе –тең болуы

қажет те емес, бірақ сөйлемде бір ұғымды бірнеше сөзбен айту – тілдің табиғатына тән, тіл байлығын молайтып, коммуникативтік қызметін икемді етіп, бірін-бірі толықтырып тұрады. Олардың бірі-бірінен кішкене айырмасы болмаса, лингвистикада тепе-теңдік ұғымының мағынасы болмас та еді. Тіл деңгейіндегі тепе-теңдік элементі қатынасты алынған. Бұдан барып тілдік бірліктердің нұсқалылығының шегі қандай мөлшерден тұрады деген сұрақ туындайды.

В.В. Виноградовтың анықтамасы бойынша тепе-теңдік – бұл «бір сөздің алуан түрлі бірлігі», ал негізгі тепе-теңдік оның лексика-семантикалық өзегінде» – дейді. [4, 42].

Сөздің лексика-семантикалық өзегі деп нені түсінуге болады? Бір түбірлес бірліктердің қандайда семантикалық жиынтығын ба, әлде нұсқалардың семантикалық белгілерінің жинағы ма?

О.С. Ахманова осындай «лексика-семантикалық өзегі» деп мағынаны: екі біртүбірлес элементтердің мағынасының дәл келуін бір сөздің нұсқасы деп атауға келеді – дейді [5]. Іс жүзінде бұл критерий бір мағыналы сөздерге ғана тиісті болады, онда да бәрінде емес. Көп мағыналы сөздер қалай болуы керек, айту жоспарында олар бір мағынада қолданыла ма, жоқ па? Осы мәселені де талдап ажыратып шешіп алуымыз керек. Мысалы: Адаққақ// адаққыш. Әзілқой//әзілқеш//әзілшен//әзілшіл//әзілші//әзілқор.

Бұл сөздердегі сөздердің түбірлері бірдей, ал сөз тудырушы жұрнақ -қақ, -қыш, -қой, -кер, -шіл, -қор, -қеш, -шең, -пақ жұрнақтары жалғану арқылы бір түбірлі сөздерден мағынасы тепе-тең морфологиялық нұсқа жасап тұр.

Қандай тіл болмасын оның даму барысында бір сөздің ұғымын неше түрлі амалдармен білдіру жағдайлары кездеседі.

Әдебиеттер

- 1 Бизаков С. Вариант сөздер сөздігі. – Алматы, 2000. – 320 б.
- 2 Қазақ тілінің синонимдер сөздігі / Құраст. С. Бизаков, Ә. Болғанбаев, Ш. Дәулетқұлов. – Алматы: Арыс, 2005. – 720 б.
- 3 Лукьянова Н.А. Однокоренные синонимы и варианты слова. Синонимия в языке и речи. – Новосибирск, 1970. – С. 151-163.
- 4 Виноградов В.В. О формах слова. / ИАН, ОЛЯ. – Т. 3, вып. I. – 1944.
- 5 Ахманова О.С. Фонетическое и морфологическое варьирование слова и синонимия как предел такого варьирования: Очерки по общей и русской лексикологии. – М., 1957. – С. 192-223.

References

- 1 Bi'zaqov S. Vari'ant so'zder so'zdigi. – Almati', 2000. – 320 b.
- 2 Qazaq tilining si'noni'mder so'zdigi / Qurast. S. Bi'zaqov, A'. Bolghanbaev, Sh. Da'wletqulov. – Almati': Ari's, 2005. – 720 b.
- 3 Luk'janova N.A. Odnokorennye sinonimy i varianty slova. Sinonimija v jazyke i rechi. – Novosibirsk, 1970. – S. 151-163.
- 4 Vinogradov V.V. O formah slova. / IAN, OLJa. – T. 3, vyp. I. – 1944.
- 5 Ahmanova O.S. Foneticheskoe i morfologicheskoe var'irovanie slova i sinonimija kak predel takogo var'irovanija: Oчерki po obshhej i russkoj leksikologii. – M., 1957. – S. 192-223.